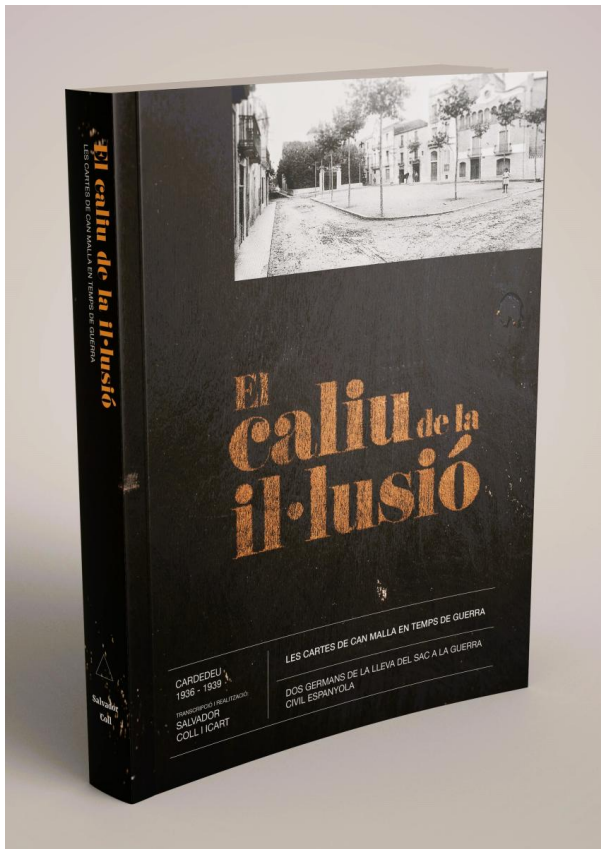

El Caliu de la il·lusió: les cartes de Can Malla en

temps de guerra, Salvador Coll i Icart

Can Malla és una de les cases més antigues de Cardedeu. Els habitants de la casa es dedicaven a ferrar cavalls i fer eines per la pagesia de la zona.

La família de la casa guardava un bon grapat de cartes en el fons d'un armari de la casa, més unes altres que es van trobar en un bagul de les golfes de les quals no recordaven l'existència. En total formen un conjunt de 177 cartes que es troben recopilades i transcrites en aquesta obra, prologada per Assumpta Montellà, autora de diferents textos sobre la Guerra Civil Espanyola.

Les cartes reflecteixen la vida quotidiana, les pors, les angoixes que van patir la població, des d'un punt de vista molt íntim i emotiu. Àngel Cruixent i Malla, el germà petit, amb 24 anys, es va incorporar al Front d'Aragó. Va estar destinat a diversos pobles que encerclaven Osca: Sasa del Abadiado, Siétamo, Abiego, Barbastro... fins que va agafar "les febres". Després de passar per diversos hospitals com l'Hospital Militar de Abiego, situat al Convent de San Joaquín, va ser traslladat a Barcelona on va acabar al Centre d'Enduriment de Montserrat (Clínica Z). No millorava i el Tribunal Militar de Manresa el va donar per inútil i va morir al cap de poc temps.

El germà gran, en canvi, Josep Cruixent i Malla, va anar destinat a la Batalla de l'Ebre, i va tornar amb la majoria de les cartes de la xicota, família i amics. Les cartes d'en Josep permeten conèixer la vida d'un ferrador de mules a la batalla de l'Ebre. S'ha de destacar que la feina de ferrador era una feina molt valuosa: les mules eren imprescindibles per portar menjar o munició a les tropes.

Especialment interessant és la correspondència que va mantenir amb la seva xicota que ens permet veure com era un festeig en temps de guerra i les cartes d'amics, que estaven a altres fronts o al mateix Cardedeu que expressaven les seves alegries, tristeses... esperant que s'acabés la guerra.

// S'ha separat la Galeria d'imatges corresponent al uploader d'imatges propi del content type,
// dels "nodes reference" als continguts de "Galeria d'imatges" pre-existents. ?> // Uploader
d'imatges ?> // "Nodes reference" a les Galeries d'imatges ?>
comunicacio@ajuntament.granollers.cat

URL d'origen:<https://www.granollers.cat/sant-jordi/salvador-coll-i-icart>